

Burni marec v Pravljičariji

Mesec marec, ki so mu nekoč pravili sušec, je potrkal tudi na vrata Pravljičarije.

Sušec je vendar sušen, in če je sušen, potem je suh, in če je suh, pač ni debel.

Ampak, ker se z vremenom ne gre šaliti, šalo na stran!

Če se bo suša nadaljevala, se nam slabo piše, je stara mati Polhova godrnjala izpod volnene kape, ki si jo je poveznila globoko na dlakavo čelo, saj jo je že cel dan zeblo kot psa. No, tako si je pač predstavljala, da bi utegnilo zebsti Dixie, saj drugega psa niti ni poznala. Tisti marec namreč ni bil le sušen, ampak tudi hladen.

Zaljubljeni kljunčki

Sonce se je opoldne že povzpelo čez Triglav in medlo sijalo na Zadnjo dolino, ampak stara mati je bila res že zelo stara, zato njenih premrlih kosti niso zmogla ogreti niti suha bukova drva, ki jih je Lojze pripeljal svojemu sosеду Jošku. Prav pri njem je namreč že nekaj časa stanovala stara Polhova. A o tem, da ogreva izbo tudi za neko betežno polho, Joško ni imel pojma, saj se je priselila na črno, zato ji ni bilo treba plačevati niti stanarine niti turistične takse.

A pustimo to ob strani. Če potegnem črto, se je nad zadnjo podtriglavsko dolino risalo prav prijazno spomladansko popoldne. Tako kot že nekaj dni prej je tudi ta dan z vseh strani pelo, žvižgalo, piskalo in ščebetalo. Trentarski ptiči so že postavili nova gnezda in zdaj je vsak poskušal privabiti samičko.

"Jaz imam najlepši dom, om om," se je hvalisal tisti na prvi veji starega kostanja.

Z druge strani istega drevesa je svoje premoženje oglaševal drugi zaljubljeni ptič:

"Pridi, pridi, mala moja, boš preizkusila, kako mehko sem ti postlal!"

"Nek nek nek, k meni prileti, pri meni ostani, pa ti nikoli ne bo nič manjkalo. S svojim zlatim kljunom ti bom nosil tako slastne črve, da boš zvalila polno gnezdo jajčk. Pomagal ti jih bom greti in tudi mladičke hraniti, nek nek nek," se je s polnim kljunom obljub oglašal tretji osvajalet.

V tistem pa je po deblu potrkala žolna: "Kaj se derete kot srake, saj ni nihče gluhi!" In ptiči so res vsaj začasno zaprli kljune in utihnili.

Ptičke samičke so se držale skupaj, jih prikrito opazovale in si mislile svoje. Z veseljem so se pustile osvajati, to že, da pa bi jih kateri tudi osvojil, to pa ne. Vsaka je našla kakšen izgovor: eni ni bilo vseč gnezdo, drugi ni ugajala smreka, na kateri je stalo, tretja je vihala kljunček nad samčkom, četrti pa ni godila okolica. Samičkam se namreč še ni ljubilo predati obveznostim, ki jih prinaša skupno ptičje gnezdo, raje so se zabavale in se veselile samskega življenja. Samčki pa so se še bolj trudili, da bi osvojili srce svoje izbranke. Življenje je teklo naprej. Ptičice so se slednjič naveličale poseđanja po vejah in brezplodnega klepetanja. Prva se je ojunačila kosovka. Ko ji je kos spet začel dvoriti, se je pustila prepričati in se je preselila k njemu. Tudi sinička je mislila, da ji bo bolje v dvoje, enako taščica in drobna kraljička. Ptičji pari niso izgubljali časa, saj se je že res mudilo za naraščaj in kaj kmalu so se po vsej Pravljičariji iz gnezd s svojimi prvimi čivki oglašali vedno lačni mladički.

Žeja je hujša od ljubezni

Svizec Zvis ni imel ljubezenskih težav. Namesto njih ga je mučila strašanska žeja in ta je lahko še veliko hujša kot neuslišana ljubezen. Žeja ga je dajala, ker je pojedel polno vrečko slanega krompirjevega čipsa, ki ga je malo prej našel na klopi na Placu. Vrečica, ki jo je tam pozabil neki planinec, ga je s svojimi živimi barvami takoj pritegnila. "O, kako šumi," se je vznemiril, ko jo je držal med tačkama in segel vanjo. "Le kaj je to, tako rumeno in tako omamno diši po olju?"

Ko je prvi krompirjev listič zahrustal pod njegovimi sekalci, je Zvis kar zamižal od ugodja. "Njami njami, to pa je veliko boljše od vsakega lešnika," je zadovoljno zabrundal in grizljal toliko časa, da je pogrizel ves čips. Niti najmanjše drobtinice niti najmanjšega zrna soli ni pustil v vrečici, vse je požrl, potem pa se s polnim želodčkom odpravil spat. A ga je kmalu prebudila žeja in zdaj je razmišljal, kje bi si jo lahko čim prej potešil. Beli potok je bil suh kot poper, zato je skočil do Krajcarice, namočil gobček v ledeno hladno vodo in pil, pil, pil ...

Ni se še povsem odžejal, ko je iz potoka zaslišal krik na pomoč, zato se je brž podvzval proti glasnemu cviljenju. Le kaj se je zgodilo in komu bom lahko pomagal, se je spraševal med tekom. Le komu se je zgodila nesreča?

Po hribih in dolinah

V planinah je pozimi zapadlo veliko snega, zato so se tudi v tretjem mesecu leta bahale s svojo belino in izzivale plezalce, da bi si drznili mednje. K sreči so ti ostajali previdni, zato niso izzivali in se niso podajali v gorski svet. Dobro so vedeli, da se snežna odeja, ki jo vsak dan ližejo topli sončni žarki, zlagoma tali. Nevarnost snežnih plazov je res postajala iz dneva v dan večja.

Kjer ni bilo ljudi, so uživale živali. Gamsi so preizkušali svoje spretnosti na snegu, kozorogi pa so jih opazovali. Gospodična si je zaželela malo predaha od mestnega hrupa, pa si je vzela nekaj prostih dni in se z Dixie spet pripeljala pred svojo hišico pod mogočnim kostanjem. Najprej je zakurila v kaminu, saj je bilo v izbi le pet stopinj, in se s psičko brž odpravila na potep. Hiteli sta, da ju ni zeblo, vse dokler ni gospodična zaslišala brlizga. Ko je pogled usmerila proti zvoku, je visoko na plazišču zagledala cel trop gamsov, ki so strmeli vanjo. Obstala je na mestu in gamsi tudi, ko pa je psička stekla proti njim, se je trop umaknil. Pohodnici tudi. Doma ju je čakal cel kup dela: gospodična je morala razložiti hrano, Dixie pa ovohati vso hišo, saj jo je zanimalo, kdo vse je v njej preživel zimo. Prepoznala je vonj po miškah in si obljubila, da jih naslednji dan poišče. Tistega večera se ji je namreč ljubilo samo še zavleči se v svoj kot in od utrujenosti zaspati.

Živalski izletniki

Suha struga Belega potoka je v svojo družbo zvabila družino planinskih zajcev z gorenjske strani. Mali zajčki – štirinajst jih je bilo – so ravno imeli počitnice, pa sta se oče in mama Zajc odločila za izletniški dan na Primorsko.

"Tokrat bomo obiskali Beli potok, znamenit po tem, da je skoraj vse leto suh," sta oče in mama razlagala svojim otrokom, ki so strigli z velikimi ušesi in ju pazljivo poslušali.

Za družino Zajc se je po kamenju istega potoka sprehajala tudi domača družina divjih prašičev. Mama Divja Pujsa je v izvidnico poslala svojega moža, in ko je ta prižgal zeleno luč, je dvanajst mladih pujskov brezskrbno koračilo po njegovih stopinjah. Procesijo je zaključila mama, ki je strogo nadzorovala mladi rod.

Tišina je postajala tako gosta, da bi jo lahko rezal z nožem in si jo privoščil s kosom kruha namesto salame, dokler ni miru naenkrat prekinil močan šum, ki se je iz trenutka v trenutek stopnjeval. Grozeče bobnenje se je bližalo z bliskovito hitrostjo, hkrati pa tudi ...

"Jojmene, ven, ven, hitro poskočimo in se razbežimo, drugače bo po nas," je glasno javnila gospa Zajc. Mali zajčki, zajčice in gospod mož so jo ubogali in se vsi prestrašeni tako urno razbežali na vse strani sveta, da se še do danes niso našli ... Jih je pa zato povsod polno!

"Ug, ug, ug, brž iz struge! Brž, nemudoma, takooooj!" je zacvilila mati Divja Pujsa, ki se je sekundo poprej ozrla in zagledala, kako se po dotlej suhi strugi vali snežnica in se potok polni z vodo. O, kako so vsej svoji obilnosti navkljub hiteli Divji Pujs, njegova žena in njuni mali okrogli otročiči! Tudi njihova družina se je razbežala na vse strani, da jih je zdaj polno ne le v planinskem, temveč tudi v nižinskem svetu. No, naši junaki so se najprej poskrili na varno in od tam opazovali dogajanje. Bilo je kaj videti! Voda, ki je polnila korita Belega potoka, je bila zelo hitra, šesti pujsek pa premalo, zato ga je zajela v svoj objem. Pa šesti v vrsti ni bil niti najmlajši, niti najmanjši, niti zadnji v vrsti in niti najpametnejši. Pač čisto povprečen divji pujsek, ki mu ni uspelo pravočasno pobegniti na suho.

"Ug, ug, ug, najin šesti otrok je izginil pod vodo, na pomoč, na pomoč, ug, ug, ug!" sta zacvilila prestrašena starša tako glasno, da ju je zaslišala celo Dixie, ki je gospodični delala družbo na ležalniku pred hiško.

"Kaj tako glasno cvilita? Moja gospodična ima strašanski glavobol, zato zahtevam, da pri priči utihneta. Sta me slišala?" je zabevskala psička, ko je prisopihala do pujsov.

"Ug, ug! Kako naj utihneva, če pa sva ostala brez enega otroka, ug ug! Nesreča ima vendar prednost pred glavobolom, se ti ne zdi? Sicer pa: kaj sploh je glavobol?"

"Ah, pustimo zdaj glavobol ob strani. Nujna pomoč ima seveda vedno prednost. Kaj pa je?"

Ko je Dixie izvedela, da je malega pujska prehitela voda, se je brž pognala k bregu in pronicljivo opazovala naraslo snežno vodo, deročo po strugi. Motrila jo je tako dolgo, da je v njej zagledala pujskovo glavico. "Tu je!" je zavpila. A je glavica, še preden je izustila stavek do konca, spet izginila pod vodo. Namesto nje sta se ven prikazali prednji tačici, ki ju je čez nekaj trenutkov zamenjala ritka, ko pa je iz vode pokukal repek, ga je Dixie že krepko držala z zobmi in malega nesrečnika vlekla na suho.

V tistem je tudi svizec Zvis pritekel izza ovinka in vpil: "Iuiuiu, prva pomoč prihajaaaa!" Ko pa je uvidel, da ga je Dixie prehitela, se je usedel k ponesrečencu. Prijel ga je za tačico in ga bodril: "Vse bo še dobro, brez skrbi! Zdaj si na varnem!" No, ja: pujsek je bil res na varnem, ampak bolj kot sebi je bil podoben polnemu sodčku. Ves napihnen sploh ni mogel vdihniti zraka in bi se najbrž še zadušil, če se ne bi Dixie usedla na njegov trebušček. Potem je voda v curku bruhnila skozi njegova usta in nos in pujsek je spet lahko zadihal, čeprav je potreboval še veliko časa, da je prišel k sebi. Vse ga je bolelo, pa še sram ga je bilo, saj je že vnaprej vedel, kako se bodo iz njega norčevali njegovi prijateljčki, ko bodo izvedeli, da je Dixie sedela na njem.

Voda, ki je polnila korita Belega potoka, je bila zelo hitra, šesti pujsek pa premalo, zato ga je zajela v svoj objem.

Ilustracija Jernej Myint

A zdaj ni bil pravi čas za razmišljanje, kajti oči, mami, bratci in sestrice, zbrani okoli njega, so od veselja in sreče godli na ves glas. Zahvalili so se Dixie in tudi Zvisu, potem pa zadovoljno odgodljali domu naproti. Med potjo so malemu srečnežu vsi prisegli, da o nezgodi nikomur ne bodo črhnili niti besede, zato se je hitro pomiril. Zagotovo bi za vedno pozabil na neprijetno dogodivščino, če mu ne bi starši za rojstni dan poklonili rumenega plavalnega obroča. Kajti oči in mama sta se trdno odločila, da bosta svoje mladiče iz podtriglavske Pravljičarije naslednje leto odpeljala na morje. A to bo že druga zgodba. ●